

Cafè (nuclear) per a tothom!

La fàbrica d'Ercros planteja tancar a finals d'any i destruir els 100 i pocs llocs de treball que encara manté, una pèssima notícia per a la població, que fa encara més urgent la necessitat d'aterrar alternatives

Utilitzar les esperances i il·lusions d'un territori en des poblament i un futur incert com a arma llancívola contra els adversaris seria una mesquinesa que a la Ribera no oblidariem fàcilment

Un llunyà 1897, un grup de tècnics i empresaris alemanys arribaven a l'Ebre. Hi havien trobat l'emplaçament ideal per construir-hi una fàbrica del que llavors era l'última tecnologia a escala mundial: l'electroquímica. El lloc tenia aigua abundant, tenia una estació de la recentment inaugurada línia directa de ferrocarril Barcelona-Madrid i tenia un assut amb un molí que seria fàcilment reconvertible en un salt hidroelèctric. El lloc era Flix i la fàbrica la mateixa que ara, 125 anys després i en mans d'Ercros, planteja tancar a finals d'any i destruir els 100 i pocs llocs de treball que encara manté.

Una pèssima notícia per la població que fa encara més urgent la necessitat d'aterrar alternatives a la que era, fins fa uns anys, l'activitat motor econòmic i ocupacional del nostre poble i algun dels de l'entorn. I aquí és on entra (o entrava, o entrarà) en joc el Fons de Transició Nuclear de la Generalitat.

Després de 7 anys i dos intents tombats per PP i PSOE via al Tribunal Constitucional, a la tercera es va aconseguir aprovar un impost que contempla revertir part de la recaptació al territori afectat per les nuclears. Un cop aconseguit l'impost, portàvem 9 mesos en què Govern de la Generalitat, consells comarcals, ajuntaments i agents econòmics i socials (sindicats, patronals, cambres...) havíem consensuat un text pel reglament que ha de fixar la governança del fons. Aquest reglament està ja en exposició pública i tot estava a punt perquè el gener entrés amb vigor, junt amb els primers 24 milions d'euros per a impulsar inversions productives, millorar o ampliar les empreses existents i, en definitiva, augmentar la competitivitat de les àrees nuclears per preparar-les pel tancament de les nuclears durant la dècada que ve. Substituir 2.000 llocs de treball directes i molts més d'indirectes i induïts no es pot improvisar. El Govern espanyol no aplica els seus convenis de transició justa fins que un sector està ja tancat o a punt de ser-ho. Un desastre del qual podem comprovar els efectes a Garoña, nuclear tancada el 2013 i on el més calent és a l'aigüera. Es tracta de po-

sar fil a l'agulla amb temps i diners suficients.

En aquest punt rebem la notícia d'una proposició de llei del PSC que ve a alterar tots el fet fins ara. No entraré a valorar l'augment de recursos que proposa, si per mi fos, el 100% del recaptat aniria a les àrees nuclears. Però sí dos plantejaments que ens amoinen i molt.

El primer, l'augment del radi previst d'actuació del Fons Nuclear de 20 a 30 quilòmetres. Aquest radi perverteix absolutament el que són les àrees nuclears, on és realment l'afectació a revertir. Valgui com a exemple que els municipis de l'entorn d'Ascó vam ser exclosos de la declaració de Reserva de la Biosfera que el conjunt de les Terres de l'Ebre van aconseguir el 2012. Així, si el radi inicial incloïa una zona amb uns 65.000 habitants, ara n'afectaria 400.000, sis cops més. Això hi posa dins ciutats que com Reus, Tortosa o Salou, gens o res tenen de nuclears ni de necessitats de discriminació positiva per la seua diversificació econòmica.

M'aturo aquí perquè l'efecte de discriminació positiva, és a dir, poder tenir més instruments (fiscals, d'ajuts, etc.) que d'altres zones, és cabdal si volem que comarques d'interior com la Ribera d'Ebre puguem competir amb els polígons a peu d'AP-7, amb port al costat i molt millor connectats que nosaltres. Vam perdre l'avantatge competitiu de tenir aigua quan es va activar el minitransvasament, ara, amb la proposta socialista ens podríem trobar que tornem a perdre altre cop un fet diferenciador. Un cafè nuclear per

a tothom que seria un autèntic despropòsit.

S'hi suma encara una altra preocupació i gran: la governança. El reglament que s'ha preparat contemplava a l'òrgan gestor del fons una presidència de la Generalitat i la presència dels 18 ajuntaments de zona 1 (els del radi de 10 km) i els consells comarcals. Amb la proposta s'expulsen tots els municipis excepte Ascó i Vandellòs, que passen a presidir l'òrgan de gestió. Així, veiem com s'expulsa a 16 municipis (on viuen més del 50% dels treballadors actuals de les centrals) i es pretén que qui recapti l'impost (i qui és el principal actor en captar inversió estrangera, dit sigui de pas) quedi relegat a comparsa. Volíem fugir de models de repartidors que s'han demostrat fallits en la canalització dels pocs recursos que ara arriben de l'estat per les àrees nuclears i sembla que algú els enyori.

Amb aquest panorama damunt la taula i una tramitació parlamentària que s'endevina complicada, cal apel·lar als grups majoritaris (ERC, Junts i PSC) perquè arribin a un acord que no desvirtui el Fons i que pugui acomodar ampliacions de recursos i radi raonables i sensates.

Utilitzar les esperances i il·lusions d'un territori en des poblament i un futur incert com a arma llancívola contra els adversaris seria una mesquinesa que a la Ribera no oblidariem fàcilment. Ni la nostra ciutadania ni els treballadors que veuen el seu futur en perill no s'ho mereixen.

FRANCESC BARBERO | ESCRIVÀ
Batlle de Flix